

De Heraut

van de

Gerreformeerde Kerken in Nederland.

Het auteursrecht van den inhoud van dit blad wordt verzekerd overeenkomstig de wet van 28 Juni 1881 (Staatsblad N°. 124).

Zondag 21 Januari 1894. N°. 839.

Dit blad wordt geregeld des Vrijdags aan de geabonneerden verzonden. Bijdragen van medewerkers, ingezonden stukken en alles wat verder den inhoud van dit blad betreft, te adresseren aan de REDACTIE, Abonneementen en Advertenties aan de ADMINISTRATIE van De Heraut, Amsterdam.

Inzendingen die later dan Donderdag 's namiddags te 12 uren worden ontvangen kunnen voor het nummer van die week niet meer in aanmerking komen.

Abonnementen: franco aan huis, per drie maanden f 1.20. Afzonderlijke nummers aan het Bureau 10 Cent.

Abonneementen worden aangenomen door alle Boekhandelaars, Postdirecteuren en aan het Bureau te Amsterdam.

Advertenties: van 1 tot 6 regels 90 Cent; voor elken regel meer 15 Cent. Aanvragen en vermelding van liefdegaven en Verslagen van Vereenigingen 10 Ct. p. regel.

De tweede Bede.

ZONDAGSAFDEELING XLVIII.

Uw Koninkrijk kome,
Matth. 6: 10.

1.

De tweede bede mag niet met de eerste worden verward. «Uw Koninkrijk kome» is een geheel andere smeking dan de bede: «Uw Naam worde geheiligd». Toch is het gevaar, om beide gelijkluidend op te vatten, allerminst denkbeeldig, en de uitkomst toont, helaas, dat in zeer breeden kring alle onderscheid tusschen de eerste en deze tweede smeking van het Onze Vader verdween. Dit komt daardoor, dat men de Bijbelsche en godgeleerde uitdrukkingen zoo veelzins van alle bepaaldheid heeft beroofd, van alle nauwkeurige opvatting heeft ontdaan, en er nu, zoo in het algemeen, iets heiligs en vrooms onder verstaat. In de Calvinistische kringen keert men thans van lieverlee tot helderder inzicht van de betekenis van den Naam des Heeren terug en begint men bij het noemen van «Gods Koninkrijk» zich iets bepaalds en welomschreven te denken. Ook buiten deze kringen is er nog zekere groep van meer zwevende belijders, die nochtans door den Heiligen Geest tot ernstiger rekenen met zulke heilige woorden gedrongen worden. Maar als ge nog verder gaat en in de kringen der dusgenaamde «vrije vroomheid» binnentreedt, dan is er van deze bepaaldheid en nauwkeurigheid nauwelijks een spoor meer te ontdekken. En ook waar mannen van wetenschap in deze kringen nog zeer wel woord en woord scherp uiteen weten te houden, loopt toch in het dagelijksche leven letterlijk alle uitdrukking door elkander, en zijn alle deze Schriftuurlijke termen niets meer dan verouderde zegswijzen, die men bezigt, om zoo in het algemeen «het heilige», «het heilige», «het vrome», «het religieus-ideale» aan te duiden. «Dat Gods Naam geheiligd worde», drukt dan een stemming der ziel uit, die met het heilige zweeft, en «dat Gods Koninkrijk kome», evenzoo een stemming der ziel, die door het heilige verrukt is. Men gevoelt zich dan door het heilige in zijn oneindige diepte aangetrokken, en het is de innerlijke sympathie voor het heilige, die men beurtelings door het heiligen van Gods Naam, en beurtelings door het komen van Gods Koninkrijk onder woorden brengt.

Nu versta men ons wel, dat we op dezen zin en deze sympathie voor het heilige alermint geringschattend neerzien. Integendeel, het voegt ons elke nog rookende vlam-wiek aan te blazen, nooit mogen we die uitblusschen. Stelt ge naast een man, die nog zoo bidt, en dit doet uit zin voor het heilige, een onverschilligen, zijden, geheel in geldzucht en zingenot opgaanden mensch, dan voelt ge terstond, wat gemeene gratie er van Godswege nog in dien edeler geest werkt. Wel verre dus van zulk een ziels-uiting te verachten, hechten we er zeer veel aan, is het ons steeds een lust er ons aan te sluiten, en kan het ons vervakken, als uit dezen grondtoon schoone, bezielende woorden voor het heilige geuit worden. Uit dit oogpunt bezien, mogen wij de geestelijke gestemde Groningers en ideaalgezinde Modernen nimmer voorbijloopen, maar is het onze roeping, dit goede en edele in hen te waardeeren en aan te wakkeren. Er schuilt

nog altoos zulk een macht ten goede in. En wie in zijn familie- of vriendenkring met aldus gestemde geesten te doen heeft, moet zich juist aan deze nobeler zielsstemming aansluiten, om de beklemden daaruit te lokken en te trekken naar hooger. Alleen maar, men moet ons nooit kunnen verlokken, om dit zwakke schijnsel der gemeene gratie voor het wezenlijke te gaan aanzien, en ter wille van dit schijnsel het oog te sluiten voor de zooveel heerlijker klaarheid, die in den Christus en in zijn woord schittert. Het ideale, het edele, het heilige, het hoogere, het hemelsche, het is ons alles kostelijk, alleen maar om deze topazen zult ge den saffier, om dezen onyxsteen het echte diamant niet van zijn veel hoogere waarde beroven. Een enkele uitroep der ziel naar den levenden God staat in waardig oneindig hoog boven al dit dwepen met het ideale verheven, en één enkele zielskreet, of God ons arme zondaren genadig wil zijn, reikt nameloos hoog boven alle geroep der vrije vroomheid. Op het ideale standpunt der gemeene gratie ligt ver aan den horizon alles voor u in zachten morgenglans gedompeld; maar als een kind des menschen zich in den naam zijns Middelaars voor zijn God op de knieën werpt, omstraalt hem van alle zijden het klare, rijke licht van den vollen dag.

Dit nu vindt ook hier zijn toepassing. Wie door de inwerking van den Heiligen Geest in zijn hart ingeleid is in de gemeenschap met het Eeuwige Wezen, beseft, als hij van het heiligen van Gods Naam spreekt, dat die Naam God zelf in zijn genade en openbaring is, en dat het heiligen van dien Naam een ongeleene, ongemeente arbeid van Gods genade in zijn eigen binneste is, waardoor hij zilverder in zijn zielsverhouding tot zijn God komt te staan. En als hij nu daarna toekomt aan de bede: «Uw Koninkrijk kome», dan weet en gevoelt hij, dat deze bede iets heel anders, iets even bepaalds betreft, en keert zich zijn zielsverlangen van God zelve tot het Rijk waarin de heerlijkheid des Heeren uitstraalt. Reeds op aarde wordt dat verschil zeer wel gevoeld, waar sprake is van een aardschen vorst. Den Czaar van Rusland persoonlijk te kennen en te huldigen is heel iets anders dan zijn heerschappij na te gaan in het machtige Russische rijk. Want wel bestaat er tusschen beide verband, en ontleent de Czaar glans en eere aan het reusachtig gebied, waarover hij zijn heerschappij uitoefent; maar toch de persoon des vorsten en zijn rijk zijn en blijven ook zoo twee. En in veel sterker zin nog komt dat zelfde onderscheid hier uit. Wie Gods Naam zal heiligen, moet in het paleis zijner heerlijkheid binnengaan, ingaan in de tente zijner majesteit, zich dekken laten door zijn vleugelen, en tot persoonlijk verkeer, tot persoonlijke ontmoeting en tot persoonlijke omgang met het Eeuwige Wezen komen. Wie daarentegen zijn oog richt op het komen van Gods Koninkrijk, gaat juist uit dit paleis zijner heerlijkheid, uit die tente zijner eere uit, om in het Rijk zijner heerlijkheid de uitoefening zijner Goddelijke heerschappij gade te slaan. En al is het nu zoo, dat de stralen der zon bij oppervlakkige beschouwing met de zon zelve schijnen saam te vallen, toch zegt diepere wetenschap u dadelijk, dat de zon zelve iets anders is dan het licht dat ze doet uitstruimen, en dat de vuurhaard die in de zon zelve brandt een geheel ander iets is, dan de koesterende werking die de zonnestraal

oefent op het in den schoot der aarde verborgen graan. Of ge van den Rijn spreekt gelijk hij met zijn vele armen zich over de velden van Duitschland en ons land uitbreidt, of wel van den Rijn gelijk hij op de toppen van Zwitserlands bergen ontspringt, moge in poetische taal één schijnen, maar de kenner weet daarom zeer wel, dat de Rijn in zijn oorsprong op de eeuwige ijsbergen iets heel anders is en een geheel ander schouwspel vertoont, dan waar hij kalm zijn weg naar den oceaan vervolgt door onze Nederlandsche gewesten. En op gelijke wijze nu zal en moet de kennis van Gods heiligheden hier onderscheiden. «Gods Naam heiligen» staat op één lijn met de zon in haar verborgen vervoer, en is als de Rijn die zich van de gletschers neerstort; maar «Uw Koninkrijk kome» is die zon te wenschen in haar uitstraling, dien grootvorst onder Europa's stroomen te begroeten in zijn afvloeden door de staten en rijken van West-Europa.

«Gods Koninkrijk» is niet een zwevend, maar een zeer bepaald begrip. Het is in het minst niet een algemeene uitdrukking voor de heerschappij van het goede en ware en edele, maar, zonder zweem van overdachtelijkheid, een koninkrijk in den vollen, rijken, zeer bepaalden zin van het woord. Een koninkrijk is niet maar een rijk, maar een rijk met een koning. Geenszins moogt ge dat woord dus op één lijn stellen met de overdachtelijke betekenis van rijk, wanneer men spreekt van delfstoffenrijk, plantenrijk en dierenrijk, alsof ge zeggen woudt: Evenals we bij de delfstoffen en bij de planten en bij de dieren van een rijk spreken, om daarmee uit te drukken, dat ze saam een eigen sfeer vormen, waarin zekere vaste wetten heerschen, zoo ook is er een menschenrijk, en in dit menschenrijk heerschen vaste zedelijke wetten, en op dien grond noemen we de menschenrijk, voorzover ze zich aan die wetten onderwerpt en in die zedelijke wereldorde ingaat, het «Koninkrijk der hemelen». Immers het springt in het oog, dat een rijk in dien algemeenen zin heel iets anders is dan een koninkrijk, dat bij de delfstoffen van zulk een rijk niet anders dan bij manier van overdracht gesproken wordt; en ook, dat in het delfstoffen-, planten- en dierenrijk de daar heerschende wetten vastelijk doorgaan, terwijl juist omgekeerd in het menschenrijk die vaste wetten der zedelijke wereldorde gedurende worden geschonden. De gezonde taal heeft daarom ook nooit van een menschenrijk naast het delfstoffen-, planten- en dierenrijk gesproken, maar zeer wel gevoeld, dat onder menschen het overdachtelijk gebruik van dit woord geen stand kon houden. Onder menschen is er niet één rijk, maar zijn er vele rijken, en het is bij manier van overdracht van hetgeen onder menschen een rijk heet, dat dit woord ook op de drie sferen der natuur is toegepast. Opmerkelijk is het hierbij dat men ook niet gewoon is van een sterrenrijk te spreken, hoewel anders de vaste orde van het firmament hiertoe licht verleiden kon, en de Heilige Schrift door een bekende benaming van den Heere, onzen God, dit gebruik desnoods zou wettigen.

«Koninkrijk Gods» is alzoo een eigen uitdrukking, die naar de letter moet genomen. Het is het Rijk, waarin God Koning is. En dat wel onder deze nadere bepaling, dat we niet van menschen deze zegswijze op God overbrengen, maar dat veelmeer bij God

alleen deze uitdrukking oorspronkelijk is, terwijl ze onder menschen alleen gebezigd wordt, als ontleend aan het rijk en de heerschappij van God. Alle rijk op aarde is of tegen de hoogheid Gods ingaande, Hem nabootsende en Hem verdringende, of wel aan Hem ontleend, waar de koningen der aarde regeren bij de gratie des Heeren HEEREN. In den eersten zin moeten die machtige wereldrijken worden beschouwd, die schier alle geëindigd zijn, met den Staat als Staat te vergoeden in den persoon van zijn heerscher. Toen voor het standbeeld van Romes keizer de wierook ontstoken werd, en de discipelen van Christus liever den marteldood stierven, dan dat ze voor den Divus Augustus d. i. voor den als god vereerden keizer zich nederbogen, hebben deze eenvoudige martelaren voor het Koninkrijk van God tegen zijn valsche nabootsing gestaan. En waar, sedert het Evangelie de wereld inging, ook de koningen en vorsten de knieën voor Jezus hebben gebogen, en voorts, op grond van Gods Woord, hun kroon als uit de hand des Heeren hebben aangenomen, is hun rijk onder menschen op aarde niets dan een zwakke afschaduw van dat eeuwig Rijk der heerlijkheid, waarin God zelf Koning is, en dat eeuwig blijft en dan eerst in zijn vollen luister schitteren zal, als alle koninkrijken der aarde zullen zijn ondergegaan.

In dit «Koninkrijk der hemelen» komt het dus allermest op den Koning aan. Die Koning is in dit rijk hoofdzak. Al moet toch van alle rijken op aarde beleden, dat niet het volk er om den vorst is, maar de vorst om het volk, hier gaat deze regel zoo weinig door, dat deze Koning heel zijn rijk alleen om zich zelve schep en bezit. Niet Hij bestaat om zijn rijk, maar zijn rijk alleen om Hem. Dit verschil spruit daaruit voort, dat deze Koning van zijn rijk tevens de Schepper en Instandhouder van alle ding is. Alle aardsche koning ontvangt zijn rijk van God. Zijn volk is door God buiten hem om geschapen. Hij zelf is als een afhankelijk schepsel in dat rijk door God ingezet, en over dat volk door God met macht bekleed. Maar bij het Koninkrijk Gods is dit alles heel anders. Hier toch ontvangt de Koning niets van buiten. Hij vindt geen volk dat, buiten Hem om, er kwam, en dat Hem nu tot hoofd kiest of door Hem aan zich wordt onderworpen. Niemand heeft Hem over dat Rijk met macht bekleed, maar alle macht in dit zijn rijk komt uit Hem zelve. Hij en Hij alleen is, en blijft eeuwiglijk voor dit zijn Rijk de bron van alle leven, de springader van alle kracht. Hij is aan niemand rekenschap schuldig, en doet niet al zijn rijk, en in dat rijk met alle schepsel, naar zijn welbehagen.

Dit rijk van God omvat deswege alle ding, zienlijk en onzienlijk. Een vorst op aarde regereert over menschen, maar hoe machtig ook in zijn heerschappij, hij heeft niets te zeggen over de natuur noch over het land waarop zijn volk leeft. Storm noch wind noch aardbeving heeft hij in zijn macht. Of de oogst rijk of karig zal zijn moet hij afwachten. Volksplagen kunnen uitbreken zonder dat hij er iets tegen vermag. Ook bezit het volk allerlei dat niet zijn bezit is, en zijn persoonlijk vermogen is van dat van zijn onderdanen onderscheiden. Kortom zijn macht en heerschappij beweegt zich steeds op een zeer beperkt gebied te midden van het onderling verkeer zijner onderdanen; en al het overige leven in

huisgezin en maatschappij tiert of kwijnt buiten hem om, zonder dat hij er macht over heeft. Maar zoo is het hier niet. Deze Koning bezit macht en voert heerschappij niet enkel over menschen, maar evenzoo over het land, dat ze bewonen, over de krachten der natuur die op den akker, in de lucht en in planten- en dierenrijk werken. Kortom het is alles zijns. Zijn Koninkrijk gaat over alles. Er is hier dus geen sprake van een koninkrijk dat ontstaan zou uit de zedelijke wereldorde, en buiten de orde der natuur om zou gaan. Gansch deze deeling komt hier niet in aanmerking. We zijn geschapen, naar lichaam en ziel, op een wereld waarmee we in organisch levensverband staan; te midden van een heelaal, waarvan deze wereld het geestelijk middelpunt vormt. En dit groot geheel, waarvan alle stukken en deelen in organisch verband staan, is als één machtige schepping aan de mogendheid des Heeren onderworpen. Hij heerscht over alles. Zijns is de diepte der zee en de toppen der bergen zijn zijne. De haren uws hoofds zijn alle geteld en ook de veldelle wordt door dezen Koning met sierlijkheid bekleed. Zijn koninkrijk is een koninkrijk van alle eeuwen, van alle sferen, van alle creatuur.

Het is met het oog hierop, dat de Heilige Schrift zich niet bepaalt tot de heerschappij Gods over ons menschelek hart, maar ons in de toekomst een vergezicht opent op een staat van algemeene heerlijkheid, waarin God Koning zal zijn in majesteit, en zal heerschen van zee tot zee en van de rivier tot aan de einden der aarde, ja, in zulk een zin Koning in heel zijn schepping zal wezen, dat het gansch heelaal één rijk der heerlijkheid zal vormen, waarin God zelf als Koning alles en in allen zal zijn. Koning in het rijk der gezaligden, Koning van het rijk der engelen en Koning in het rijk der herstelde en herboren natuur. Edoch, en hierop moet nu de aandacht gevestigd, dit Koninkrijk van God, dat er in het paradijs was, en in de heerlijkheid met Christus wederkomt terugkeert, is verstoord. Niet verstoord in dien zin, alsof ook maar één oogenblik één eenig ding aan de macht Gods ware onttrokken. Dit kan niet, omdat Hij God is en blijft, en geen creatuur zich tegen Hem, zonder zijn wil, roeren of bewegen kan. Maar wel is het Koninkrijk in zijn schoone evenredigheden, in zijn organische werking, in zijn harmonische eenheid verstoord. Er was een orde door God gesteld. Een orde, dat Hij door het hoogere creatuur over het lagere creatuur heerschen zou. Alle ding zou den mensch dienen, en de mensch, heel deze schepping van zijn God ontvangende, zou zijn God dienen. Er zou een gestadige nederdaling van mogendheid van God in ons menschelek geslacht en een gestadige opklimming uit ons geslacht van eere voor God zijn. En deze orde nu is verstoord door onzen opstand. Daarom blijft nu God wel zijn gezag en zijn macht handhaven, maar op andere wijze; niet als Koning, maar als Heerscher. Vergelijk het slechts met wat een aardsch vorst overkomen kan, en het verschil zal u duidelijk worden. Als tegen een aardsch vorst de bevolking van zijn hoofdstad in openbaren opstand komt, dan kan hij wel, door politiemacht en door zijn soldaten, dien tegenstand breken, en toch meester van het terrein blijven; maar als het uitgebroken geweld en de overmacht, waarmee dit geweld onderdrukt wordt, alle normale verkeer stremt en de burgers van angst doet

De Martelaren.

CXLII.

DENIS LA VOYR.

De verspreiding van Gods Woord in Frankrijk, heeft menigen Gerreformeerde der 16de eeuw het leven gekost. Verscheidenen hunner hebben wij reeds onder de martelaren genoemd. Tot hen behoort ook Denis la Voyr gerekend te worden.

Denis la Voyr was geboortig uit Fontenoy, gelegen in de diocese Beyerik in beneden-Normandie. (Er zijn drie Fontenays in Calvados, een der departementen van Normandie n. l. een vlek van dien naam, dat een deel uitmaakt van de gemeente Glosseaux, Fontenay-le-Marmion en Fontenay-le-Semel; welke hier bedoeld is, kan niet gezegd worden). Eens was Denis een priester van Rome, maar hij had dat ambt verlaten, toen hem de oogen waren opengestaan voor de waarheid Gods, in zijn Woord geopenbaard. Daarop was hij naar Genève gegaan, waar hij den boekhandel leerde. Hiermee bekend, trok hij verscheidene malen Frankrijk door, met Bijbels gewapend. Sinds vestigde hij zich op de eilanden Jersey en Guernsey, die aan de Engelsche kroon behoorden en onder de regering van den vromen koning Eduard VI met het Evangelie Gods bekend gemaakt werden. Protestanten uit Normandie deden dit en van 1548 af, werd door de regering van Jersey voorzien in het onderhoud der predikanten Martin

Langlois en Thomas Johanne. Ook onze La Voyr is op een dorp van het eiland Guernsey predikant geweest, waarbij hij nog zijn vak van boekverkooper uitoefende.

Dit duurde tot het jaar 1554, toen koning Eduard stierf en Maria de Bloedige hem opvolgde. Deze leidde een tijd in van bittere vervolgingen tegen degenen, die den Heere Jezus Christus beleden als den eenigen Koning zijner Kerk. Vooral op Guernsey ging het gruwelijk toe. Eene vrouw, met name Perrotine Massy, de echtgenoot van eenen leeraar, die het eiland had moeten verlaten, om aan de vervolging te ontkomen, werd voor de geestelijke rechtbank gebracht met hare moeder en zuster. Als kettters naar de koninklijke rechtbank verwezen, werden zij ten vuurdood veroordeeld. Perrotine Massy was zwanger en werd moeder op den brandstapel. Het kind werd nog levend uit de vlammen getrokken en bij den baljuw gebracht. Doch deze liet het pasgeboren wicht weer op den brandstapel zijner moeder werpen.

Aan La Voyr gelukte het met anderen den vervolgers te ontvluchten en naar Normandie over te steken. Zijn plan was naar Genève te gaan, maar eer het hiertoe kwam, bracht de Heere hem over naar heiliger oord, waar hij veiliger dan in Calvyn's stad zou zijn tegen de vijanden. Op zekeren dag kwam hij in een dorp, genaamd La Fucille, canton Lessay, arrondissement Coutances, met eenen vol bijbels. Terwijl hij zich even verwijderd had om een karretje te koop, kwamen Guillaume Langlois, plaatsvervanger van den Vicomte, met Jean Langlois, zijn broeder, procureur des konings, voorbij genoemde ton en verlangden van den man, die er wacht bij hield, te weten, wat voor koopwaar hij had aan te bieden, tegelijk op beiden, man en ton, beslag leggende. La Voyr hoorde de drukte der arrestatie, kwam terstond op de heeren aan met de vraag, waarom zij zijn goed in beslag namen.

Hem werd geantwoord, dat dit kettische boeken waren. Hij ontkende dit, want het waren bijbels, boeken, die de waarheid bevatten. Bovendien hoorden zij hem en niet den man, dien zij gevat hadden, toe.

Dadelijk werd deze man losgelaten, maar La Voyr in zijne plaats gevangen genomen en naar Peries (arrondissement Coutances) gebracht. Daar is hij twee en een halve maand lang streng bewaard geworden. Gedurende dien tijd onderzochten de rechters der plaats hem, en beschuldigden hem van verraad, omdat hij in een land, dat aan Engeland behoorde, had gewoond.

Hierop verzekerde de gevangene, dat hij nooit eenig verraad had gepleegd. Slechts om nog te kunnen leven naar Gods Woord was hij naar Guernsey gegaan. Intusschen maakten de rechters van Peries niet veel haast met het rechtsgebed tegen La Voyr. Daarom werd deze op last van den procureur-generaal des konings te Rouaan, de hoofdstad van Normandie, naar Bagny gebracht en er zoo streng in den bisschoppelijken kerk opgesloten, dat het geen zijn vrienden mogelijk was, hem te bezoeken. Van daar werd hij overgebracht naar Rouaan, waar het vonnis des doods over hem uitgesproken werd. De tong zou hem eerst uit den mond gesneden worden, waarna hij naar de Marche aux Vaux moest gebracht worden om daar aan een windas gebonden en drie malen in de vlammen gedompeld te worden. Nadat het vonnis uitgesproken was, deed men alle moeite om van hem de namen zijner geestverwanten te vernemen. La Voyr antwoordde dat alle liefhebbers van het Evangelie zijne geestverwanten waren, welke dan ook voor het meereendeel in het koninkrijk Frankrijk, ja zelfs onder hun parlement waren te vinden. Overigen verklaarde hij, dat geen pijnbank hem iets anders zou doen zeggen, daar hij niemand in moeite wilde brengen. Indien hij dus op de pijnbank

stierf, welnu dan behoeft hij niet op den brandstapel te sterven.

Deze verzekering had ten gevolge, dat zij hem niet meer op de pijnbank legden, maar tegeregt naar de strafplaats lieten brengen. Bij het verlaten der gevangenis was er een groote schare van menschen, die La Voyr vermaande, om toch het woord Gods gehoorzaam te zijn. Een der beambten riep den beul toe: «Snijdt hem de tong uit, snijdt hem de tong uit.» Dit werd even spoedig uitgevoerd als gezegd. Daarop bood hem een monnik, die met hem op de kar zat, een houten kruisje aan, om het tusschen zijne gebonden handen te houden. Doch de martelaar weigerde dit en keerde den monnik den rug toe. Toen riep deze: «Ziet, mijne vrienden, ziet nu weigert deze smoddaard het kruis. Daarna drachten zij hem naar de Notre-dame (de hoofdkerk van Rouaan) en verlangden, dat hij daar den heiligen de moedige eere zou bewijzen. Maar La Voyr wendde het gelaat met verachting van die afgoderij af, met handen, voeten en oogen bedrukkende, dat hij voor niemand anders boog dan voor den Heere God.

Dadelijk werd hij bij den brandstapel geplaatst en aan een windas verbonden, opdat men hem drie malen uit het vuur zou kunnen trekken, zoals het vonnis luidde. Doch toen het hout aangestoken was, verliet de vlam zich zoo hoog boven den martelaar uit, dat de beide beulen met alle macht hem niet naar boven konden krijgen. De gerechtsdienaars sloegen toen op het volk met stokslagen, om hen te dwingen de beulen te helpen. Doch dit was te vergeefs. Niemand toch wilde de hand hiertoe leenen. Aldus stierf deze getuige des Heeren den negenden Augustus 1554.

DE GAAY FORTMAN.

ZON,
H. Evangelium

edikanten, be-
jende beden-
enz.

3 vel of 48
20 Cent de
er een afte-

agd.

m. Kerken

0 Cents

recht en
izen.

like Kerkelijke
balender, op-
Scholen, Jon-
en als ge-
Mengelewerk,
daars en bij

R. SLUITS.

TERIJ.

NEN.